

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ: ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ
ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΜΕ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

της

ΚΥΡΙΑΚΗΣ Β. ΧΙΤΑΡΙΔΟΥ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2015

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικής και Κοινωνικών Επιστημών

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου του

LLM

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ: ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ
ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΜΕ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Διπλωματική Εργασία Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου

LLM

Επιβλέπων Καθηγητής

Γεώργιος Δ. Παυλίδης

Εξεταστική Επιτροπή

Κοσμήτορας / Διευθυντής Προγράμματος

Αντώνης Ν. Μανιτάκης / Κωσταντίνος Γε. Αθανασόπουλος

*Στους ανθρώπους που φωτίζουν τη ζωή μου,
ως ελάχιστο δείγμα της αγάπης μου για τη
στήριξη, την υπομονή και την κατανόηση
τους.*

Στην οικογένεια μου.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να εκφράσω τις πιο θερμές και ειλικρινείς μου ευχαριστίες στον εποπτεύοντα καθηγητή της διπλωματικής μου εργασίας κ. Γεώργιο Παυλίδη, Λέκτορα στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις, για την καθοδήγησή και την έμπρακτη υποστήριξη του, με τις συμβουλές τις παρατηρήσεις και τις διορθώσεις του σε κάθε φάση της δημιουργίας της.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όλους τους νέους μου φίλους από το μεταπτυχιακό αυτό πρόγραμμα για την πολύτιμη βοήθεια τους και για τα σπουδαία μαθήματα ζωής που μου προσέφεραν απλόχερα.

Σεπτέμβριος 2015.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως αντικείμενο της τη διπλωματία, δηλαδή τη πρακτική της διεξαγωγής διαπραγματεύσεων για την δημιουργία σταθερότητας και τάξης στο διεθνές σύστημα, με σκοπό την ειρηνική συμβίωση και συνεργασία των διεθνών δρώντων αλλά και την αμοιβαία προώθηση των συμφερόντων τους. Επικεντρώνεται στην ιστορική διαμάχη μεταξύ δύο υπερδυνάμεων, των Η.Π.Α. και της Ρωσικής Ομοσπονδίας, με ιδιαίτερη έμφαση στον ενεργειακό τομέα.

Στο πρώτο κεφάλαιο, δίδεται ο ορισμός της διπλωματίας και αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο αυτή διαμορφώθηκε ιστορικά, από τις πρώτες επαφές των οργανωμένων κοινωνικών ομάδων έως τη διπλωματία των σύγχρονων κρατών. Εξετάζεται η σύγχρονη οικονομική διπλωματία και τα μέσα άσκησης της καθώς και η νέα έκφανση αυτής, η ενεργειακή διπλωματία.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, αναλύονται οι Η.Π.Α. ως διεθνής δρών. Παρουσιάζεται η γεωπολιτική τους θέση, το πώς αυτοί αντιλαμβάνονται τον ρόλο τους στη παγκόσμια σκηνή και η δράση τους στην ενεργειακή αρένα.

Στο τρίτο κεφάλαιο, αναλύεται η Ρωσική Ομοσπονδία ως διεθνής δρών. Παρουσιάζεται, όπως και στο κεφάλαιο που προηγείται, η γεωπολιτική της θέση, το πώς αντιλαμβάνεται τον ρόλο της και το πώς διεκδικεί τη θέση της στο παγκόσμιο ενεργειακό παιχνίδι.

Το τελευταίο κεφάλαιο επικεντρώνεται στην ενεργειακή διαμάχη των Η.Π.Α. και της Ρωσικής Ομοσπονδίας και στο πώς αυτή οδηγεί στο τέλος του μονοπολικού κόσμου και στη γέννηση ενός πολυπολικού διεθνούς συστήματος.

Λέξεις κλειδιά: «Διπλωματία, γεωπολιτική, μονοπολικό σύστημα, πολυπολικό σύστημα, ενεργειακή διαμάχη».

ABSTRACT

The current thesis's objective is diplomacy; that is the practice of conducting negotiations for the creation of stability and order in the international system, with the purpose of the peaceful cohabitation and cooperation of the international actors but also the mutual forwarding of their interests. It focuses on the historical conflict between the two world superpowers, the United States of America and the Russian Federation with greater emphasis on the energy sector.

In the first chapter the definition of diplomacy is given and the way which it was formulated is analyzed from the first contacts of the organized social groups, up to the diplomacy of the modern states. The current economical diplomacy, the means of its practice and its new embodiment, that is the energy diplomacy, are also analyzed.

In the second chapter, the USA are analyzed as an international actor. Their geopolitical position is presented along with their perception of their role in the global scene and their action in the energy arena.

In the third chapter, the Russian Federation is also analyzed as an international actor. As in the previous chapter, the country's geopolitical position is explained along with its perception of its role and how it claims its own place in the international energy game.

The last chapter focuses on the energy controversy of the USA and the Russian Federation and how this leads to the end of the unipolar world and the rise of a multipolar international system.

Key words: «diplomacy, geopolitics, unipolar system, multipolar system, energy controversy».

Πίνακας Περιεχομένων

Σελίδα Τίτλου.....	3
Αφιέρωση.....	4
Ευχαριστίες.....	5
Περίληψη.....	6
Abstract.....	7
Πίνακας Περιεχομένων.....	8
Κατάλογος Γραφημάτων /Εικόνων	9
Συντομογραφίες και Ακρωνύμια.....	10
Εισαγωγή.....	11
Κεφάλαιο 1: Διπλωματία.....	
1.1. Εισαγωγικά Στοιχεία.....	13
1.2. Ορισμός της Διπλωματίας.....	15
1.3. Η Ιστορία της Διπλωματίας.....	17
1.4. Οικονομική Διπλωματία.....	21
1.5. Ενεργειακή Διπλωματία.....	27
Κεφάλαιο 2: Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.....	
2.1. Εισαγωγικά Στοιχεία.....	31
2.2. Η Γεωπολιτική θέση των Η.Π.Α.....	33
2.3. Πως αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους.....	36
2.4. Τα ενεργειακά παίγνια των Η.Π.Α.....	39
Κεφάλαιο 3: Ρωσική Ομοσπονδία.....	
3.1 Εισαγωγικά Στοιχεία.....	43
3.2. Η Γεωπολιτική θέση της Ρωσικής Ομοσπονδίας.....	46
3.3. Πως αντιλαμβάνεται τον εαυτό της.....	49
3.4. Τα ενεργειακά παίγνια της Ρωσίας.....	53
Κεφάλαιο 4: Αντί Επιλόγου.....	
4.1. Ενεργειακή Αντιπαράθεση.....	57
4.2. Μονοπολικό vs Πολυπολικό Σύστημα.....	61
Βιβλιογραφία.....	65